

Univerzita Karlova
Přírodovědecká fakulta

Studijní program: Biologie
Studijní obor: Ekologická a evoluční biologie

Aneta Pípalová

Vývoj čichových schopností u dětí

Development of olfactory abilities in children

Bakalářská práce

Vedoucí práce Mgr. Jitka Třebická Fialová, Ph.D.

Praha 2023

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, 3. 8. 2023

Podpis:

Abstrakt

V čichových schopnostech a všímavosti vůči vůním existuje mezi lidmi určitá interindividuální variabilita, kterou můžeme pozorovat i u dětí. Předchozí studie ukázaly celou řadu faktorů, které čichové schopnosti, všímavost a jejich vývoj ovlivňují jako jsou kultura, rozmanitost čichového prostředí, věk, pohlaví, slovní plynulost či temperament. Čichové schopnosti se měří pomocí různých psychofyzických nástrojů (identifikace, diskriminace, senzitivita), všímavost vůči vůním pak metakognitivními testy (např. dotazník COBEL zjišťující využívání čichu u dětí), které jsou přizpůsobené kognitivním a jazykovým schopnostem dětí. V této bakalářské práci shrnuji dostupnou literaturu zabývající se vývojem a rozdíly v čichových schopnostech a všímavosti u dětí a faktory, které je ovlivňují.

Klíčová slova: vývoj čichu u dětí, čichové schopnosti, čichová všímavost, interindividuální variabilita

Abstract

There is some interindividual variability in olfactory abilities and awareness of smells among humans, which can also be observed in children. Previous studies have shown a variety of factors that affects olfactory abilities, awareness and their development such as culture, diversity of olfactory environment, age, gender, verbal fluency or temperament. Olfactory abilities are measured using various psychophysical tools (identification, discrimination, sensitivity), and olfactory awareness is measured by metacognitive tests (e.g. the COBEL questionnaire on children's use of smell) that are adapted to children's cognitive and linguistic abilities. In this bachelor thesis, I summarize the available literature on the development and differences in children's olfactory abilities and awareness and the factors that affect them.

Keywords: olfactory development in children, olfactory abilities, odour awareness, interindividual variability